

w sprawie wniosku Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku germanistyka prowadzonego na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy ocenę pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat, wyrażoną w uchwale 752/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 19 września 2024 r. w sprawie oceny programowej kierunku germanistyka prowadzonego na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż argumenty oraz informacje dodatkowe przedstawione we wniosku Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku germanistyka prowadzonego na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim nie uzasadniają zmiany oceny pozytywnej z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat wyrażonej w § 1 uchwały nr 752/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 19 września 2024 r., jak również zmiany terminu wizytacji określonego w § 4 tejże uchwały.

Ocena, o której mowa w § 1 przedmiotowej Uchwały, została wydana zgodnie z określonymi w Statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej warunkami przyznawania ocen, uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej.

Ocena pozytywna z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat, wynika stąd, iż proces kształcenia realizowany na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy nie w pełni umożliwia studentom kierunku germanistyka osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

- 1.konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się;
- 2.realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się;
- 3.przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie;
8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia;

10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
– zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Koncepcja i cele kształcenie z wykorzystaniem metod i techniki kształcenia na odległość nie uwzględniają wynikających z tego nauczania uwarunkowań.

Uczelnia w związku z prowadzonym programem oszczędnościowym przewidziała w planach studiów, że studenci na studiach pierwszego stopnia uzyskają do 28 ECTS, a na studiach drugiego stopnia do 9 ECTS w ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W koncepcji kształcenia dla kierunku germanistyka nie określa się w jaki sposób ogólnouczelniane zasady mają być na kierunku wprowadzane. Nie jest np. jasne jakie kryteria decydują o doborze w ten sposób prowadzonych zajęć lub doborze tematów w ramach tych zajęć.

Z odpowiedzi na raport zespołu oceniającego wynika, że jednym z kryteriów jest wykorzystanie podczas zajęć technologii cyfrowych, ponieważ do zajęć prowadzonych z zastosowaniem metod i technik kształcenia na odległość zalicza się: *technologie cyfrowe w pracy germanisty, narzędzia CAT w pracy tłumacza oraz projekt multimedialny*. Kryterium to nie jest wystarczające, ponieważ przy pomocy ogólnodostępnych platform do pracy zdalnej nie jest możliwe prowadzenie tych zajęć w sposób umożliwiający obserwację pracy studenta i korektę jego czynności w czasie rzeczywistym, która możliwa jest w laboratorium komputerowym. Przyczyną wprowadzenia do programu studiów zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie powinien być czynnik ekonomiczny, lecz dydaktyczne atuty tego typu zajęć.

2. Efekty uczenia się nie są w pełni zgodne z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych.

Na studiach pierwszego stopnia kierunek został przyporządkowany w 73% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów do dyscypliny naukowej językoznawstwo, w 15% do literaturoznawstwa i 12% do nauk o kulturze i religii, a na studiach drugiego stopnia odpowiednio w 68%, 16% i 16%. Tymczasem zarówno w przypadku studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia efekty uczenia się, jeżeli tylko odnoszą się do dyscyplin naukowych, to równoważnie w odniesieniu do wszystkich trzech dyscyplin. Efekty uczenia się nie opisują właściwego dla każdej z dyscyplin zakresu wiedzy z uwzględnieniem procentowego udziału tych dyscyplin, np. „zna podstawową terminologię językoznawczą, literaturoznawczą i kulturoznawczą w języku niemieckim i polskim”.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia podzieliła zawartą w nim diagnozę i zapowiedziała podjęcie działań naprawczych. Ich rezultaty będą możliwe do oceny po upływie skróconego okresu oceny pozytywnej.

3. Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się nie są zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Założone dla kierunku efekty uczenia się nie w pełni są zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. W przypadku studiów pierwszego stopnia w odniesieniu do charakterystyk P6S_WG pominięty został stopień zaawansowania wiedzy.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia podzieliła zawartą w nim diagnozę i zapowiedziała podjęcie działań naprawczych. Ich rezultaty będą możliwe do oceny po upływie skróconego okresu oceny pozytywnej.

4. Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się nie uwzględniają pełnego zakresu kompetencji opisanych w Polskiej Ramie Kwalifikacji.

Efekty uczenia się pomijają część treści charakterystyk P6S_WK w odniesieniu do fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji oraz podstawowych ekonomicznych, prawnych, etycznych i innych uwarunkowań różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, odnosząc się wprost jedynie do drugiej części przytoczonej charakterystyki (podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego). Ponadto efekt o symbolu G1_W08 powiązany jest jednocześnie z opisującymi rozdzielne zakresy kompetencji charakterystykami: P6S_WG, odnoszącej się do wiedzy z zakresu dyscyplin naukowych, stanowiących teoretyczne podstawy kierunku i P6S_WK, odnoszącej się do kontekstu – uwarunkowań różnych rodzajów działalności związanej z kierunkiem, co prowadzi do paradoksalnej sytuacji, w której poszczególne dyscypliny naukowe mogą stanowić kontekst same dla siebie. W odniesieniu do kategorii umiejętności w niepełny sposób została oddana charakterystyka P6S_UK, gdzie pominięto umiejętność komunikowania się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii. Jednocześnie efekty uczenia się obejmują opis kompetencji, które nie są przewidziane w Polskiej Ramie Kwalifikacji, a były uwzględniane w obszarowych efektach uczenia się Krajowych Ram Kwalifikacji np. jest gotów do uczestnictwa w życiu kulturalnym i korzystania z jego różnych form. Analogiczne nieprawidłowości występują w efektach uczenia się na studiach drugiego stopnia, np. efekty uczenia się nie uwzględniają wiedzy dotyczącej głównych trendów rozwojowych w dyscyplinach naukowych, do których jest przyporządkowany kierunek studiów.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia podzieliła zawartą w nim diagnozę i zapowiedziała podjęcie działań naprawczych. Ich rezultaty będą możliwe do oceny po upływie skróconego okresu oceny pozytywnej.

5. Niespecyficzne sformułowanie efektów uczenia się dla zajęć i grup zajęć.

Efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć nie zawsze zostały właściwie uszczegółowione, np. dla zajęć *praktyczna nauka języka niemieckiego* na studiach pierwszego stopnia przyjęto efekt student: „Potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie”, który jest taki sam jak ogólny efekt uczenia się założony dla całego programu studiów. Pozytywne zweryfikowanie osiągnięcia tego efektu oznacza, że zbędnym staje się jego uwzględnianie i weryfikacja na kolejnych zajęciach w semestrach wyższych, podczas których się on wielokrotnie powtarza. Brak uszczegółowienia ogólnych efektów uczenia się do zakresu poszczególnych zajęć jest częstą praktyką na ocenianym kierunku.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że nauczyciele akademicy zostali poinstruowani o konieczności modyfikacji efektów uczenia się od nowego roku akademickiego. Rezultaty tych działań możliwe będą do oceny po upływie skróconego okresu oceny pozytywnej.

6. Sformułowanie ogólnych założeń dla kierunku efektów uczenia się w sposób uniemożliwiający stworzenie systemu ich skutecznej weryfikacji.

Nieprawidłowości wskazane w pkt. 5 w powiązaniu z nadmiernym rozbudowaniem pojedynczych efektów uczenia się, wiązaniem pojedynczych efektów uczenia się z różnymi charakterkami PRK, a także brak zróżnicowania efektów uczenia się, zakładającego progres kompetencji dla zajęć wielosemestralnych uniemożliwia stworzenie skutecznego systemu ich weryfikacji.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię poinformowała, że skorygowane zapisy efektów uczenia się zostaną wprowadzone od nowego roku akademickiego. Rezultaty tych działań możliwe będą do oceny po upływie skróconego okresu oceny pozytywnej.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia stwierdza, iż wniosek ten dotyczy jedynie określenia terminu kolejnego postępowania oceniającego. Uczelnia stwierdza, że „wizytacja zespołu oceniającego w procedurze oceny programowej kierunku germanistyka odbyła się w dniach 22 do 23 listopada 2023 r. Raport zespołu oceniającego wpłynął do Uczelni w dniu 24 maja br., pół roku po terminie wizytacji. Odpowiedzi na zalecenia i uwagi Uczelni przesłaliśmy 4 lipca (w dniu 11.06.2024 otrzymaliśmy zgodę na przedłużenie terminu nadesłania stanowiska Uczelni). Uchwała nr 752/2024 Prezydium PKA wpłynęła do Uczelni w dniu 1 października 2024 roku. Mając powyższe na względzie wnioskuję aby wspomniany w załączniku nr 3 Statutu PKA okres oceny pozytywnej do dwóch lat był liczony od roku akademickiego, w którym otrzymaliśmy uchwałę w przedmiotowej sprawie, czyli od 1 października roku akademickiego 2024/2025. W dotychczasowej praktyce PKA miały miejsce przypadki, w których data kolejnego postępowania oceniającego była wskazywana w odniesieniu do roku otrzymania uchwały. Zważywszy, że uczelnia powinna wdrożyć zalecenia do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym prowadzone będzie kolejne postępowanie oceniające, w obecnym kształcie uchwały uczelnia ma na to tylko jeden rok akademicki, dlatego wnioskuję jak na wstępie”.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia nie kwestionuje zasadności zarzutów. Prosi natomiast o przesunięcie terminu kolejnej wizytacji na rok akademicki 2026/2027. Z uwagi na istotny wpływ problemów wytkniętych w przedmiotowej Uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej na jakość kształcenia na ocenianym kierunku, problemy te trzeba rozwiązać w trybie pilnym, tym bardziej, że w odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia zadeklarowała szybkie wprowadzenie działań naprawczych. Opóźnienie terminu wizytacji, której celem jest weryfikacja skuteczności już wprowadzonych i wprowadzanych obecnie zmian, nie służy jakości kształcenia.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 1. Nie ma też podstaw do zmiany terminu kolejnej oceny programowej.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Treści programowe nie odpowiadają przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych. Treści programowe przewidziane dla kierunku są zgodne z zakładanymi efektami uczenia się, a także z aktualnym stanem wiedzy i metodyki w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa

oraz nauk o kulturze i religii, lecz nie odzwierciedlają wiodącej roli językoznawstwa, która wynika z przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia nie zgodziła się z powyższą diagnozą, jednocześnie deklarując wprowadzenie działań naprawczych w odniesieniu do zajęć w module do wyboru *język w komunikacji specjalistycznej* tj.: *język niemiecki w hotelarstwie i gastronomii, język niemiecki w technice i informatyce, język niemiecki w biznesie i ekonomii, język niemiecki w prawie i administracji*. Głównym celem planowanych działań jest modyfikacja treści programowych (szczególnie w odniesieniu do zajęć w formie wykładu) uwzględniająca związek poszczególnych zajęć z szeroko rozumianymi językami specjalistycznymi oraz podkreślająca ogólnoakademicki profil kształcenia. Rezultaty tych działań możliwe będą do oceny po upływie skróconego okresu oceny pozytywnej.

2. Układ zajęć na studiach drugiego stopnia nie zapewnia osiągnięcia przez wszystkich studentów wszystkich ogólnych efektów uczenia się.

Na studiach drugiego stopnia program studiów przewiduje wybór pomiędzy ścieżkami kształcenia w sposób wykluczający możliwość osiągnięcia części założonych dla kierunku ogólnych efektów uczenia się, np. jeśli student zdecyduje się skorzystać z oferty zajęć w tylko jednym z modułów: *kulturowym* lub *literackim*, to nie osiągnie ogólnych efektów uczenia się w zakresie obejmującym stosowną dyscyplinę naukową.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia nie odniosła się do sedna zarzutu. Wskazała jedynie, że w przypadku kierunków interdyscyplinarnych, jakim jest germanistyka, niełatwo zapewnić możliwość uzyskania wszystkich efektów uczenia się. W przekonaniu Uczelni trudność ta jest pokonana przez doświadczenie i dorobek nauczycieli akademickich, ponieważ literaturoznawcy mają dorobek kulturoznawczy. Nie jest jasne w jaki sposób kompetencje nauczycieli zapewniają osiągnięcie studentom modułu *kulturowego* wiedzy i umiejętności w dyscyplinie literaturoznawstwo i odwrotnie, skoro efekty uczenia się dla tych zajęć dotyczą odrębnych dyscyplin naukowych.

3. Na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia nie zapewniono w wymaganym wymiarze punktów ECTS dla zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów.

Na studiach stacjonarnych zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów przypisano dla studiów pierwszego stopnia od podstaw 87,1 na 191 ECTS koniecznych do ukończenia studiów (45,6%). Dla studiów pierwszego stopnia ze znajomością języka liczbę tę oszacowano na 81,1 na 188 ECTS (43,1%). Na studiach drugiego stopnia zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów przypisano 31,5 na 120 ECTS, co stanowi jedynie 26,25%. Na studiach stacjonarnych liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia nie jest więc zgodna z wymaganiami.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia zapowiedziała, że zostaną podjęte działania naprawcze polegające na zwiększeniu liczby godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów. Rezultaty tych działań możliwe będą do oceny po upływie skróconego okresu oceny pozytywnej.

4. Nieprawidłowości w zakresie oszacowania czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Raport zespołu oceniającego zawiera diagnozę dotyczącą niewłaściwego oszacowania zajęć punktami ECTS, w szczególności w odniesieniu do *praktycznej nauki języka niemieckiego* na studiach pierwszego stopnia. Założono bowiem, że studenci rozpoczynający naukę od podstaw osiągną po pierwszym roku studiów taki sam poziom znajomości języka niemieckiego, jak studenci kontynuujący naukę języka niemieckiego. Oszacowano przy tym, że konieczny do tego nakład pracy wynosi 41 ECTS. Natomiast w przypadku studentów kontynuujących naukę języka niemieckiego nakład pracy w analogicznym czasie oszacowano na 39 ECTS. Różnica wynosi więc od 50 do 60 godzin pracy, co nie pozwala osiągnąć zakładanego progresu w znajomości języka.

Prezydium PKA dostrzegło niespójność między poszczególnymi elementami raportu zespołu oceniającego w odniesieniu do oceny oszacowania zajęć punktami ECTS i odpowiedzi Uczelni na ten raport, dostrzegając jednocześnie znaczące przeszacowanie nakładu pracy studenta w odniesieniu do zajęć kształtujących komunikacyjne kompetencje wg ESOKJ. Zgodnie z zasadami Instytutu Goethego na osiągnięcie progresu z poziomu zero do C1 należy przeznaczyć 750 godzin zajęć zorganizowanych, co po podwojeniu na uwzględnienie pracy własnej studenta daje 1500 godzin, a więc 50-60 ECTS. Na progres od poziomu B1 do C1 należy przeznaczyć 375 godzin zajęć zorganizowanych, co po podwojeniu na uwzględnienie pracy własnej daje 750 godzin, a więc 25-30 ECTS. Mając na uwadze, że zajęcia kształtujące komunikacyjne umiejętności językowe zaplanowane są także na kolejnych latach studiów, przeznaczony na nie czas w programie studiów jest znacząco przeszacowany. Ponadto różnica dwóch ECTS między kursami od zera i kontynuującym nie umożliwia wyrównania poziomów biegłości językowej dwóch grup studentów.

5. Brak zajęć z zakresu dziedziny nauk społecznych w wymaganym wymiarze co najmniej 5 punktów ECTS.

W programie studiów pierwszego i drugiego stopnia znajdują się zajęcia w dziedzinie nauk społecznych. Dla studiów pierwszego stopnia jest to *komunikacja interpersonalna*, a dla studiów drugiego stopnia *socjologia kultury*. Przypisano im w obu przypadkach 2 ECTS. Tym samym nie został spełniony wymóg zapewnienia zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymiarze 5 ECTS.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia zadeklarowała, że wprowadzi do programu studiów pierwszego i drugiego stopnia zajęcia umożliwiające uzyskanie dodatkowo 2 ECTS, przy czym nadal studenci nie uzyskają wymaganych 5 punktów ECTS.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia wnosi o przesunięcie terminu kolejnego postępowania oceniającego na rok akademicki 2026/2027. Wniosek Uczelni nie odnosi się do meritum zarzutu.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia nie kwestionuje zasadności zarzutów. Prosi natomiast o przesunięcie terminu kolejnej wizytacji. Jak wynika z odpowiedzi na raport z wizytacji, Uczelnia częściowo zadeklarowała wprowadzenie zmian (części 1, 3 i 5 zarzutu zawartego w przedmiotowej Uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej), częściowo polemizuje (części 1 i 2 zarzutu), a częściowo nie podjęła działań naprawczych (części 2 i 4 zarzutu).

Jakkolwiek w odniesieniu do części 2 zarzutu, należy się zgodzić z zawartym w odpowiedzi Uczelni na raport z wizytacji „założeniem bliskości dyscyplin literaturoznawstwa i nauk

o kulturze i religii, co jest też zgodne z dorobkiem i działalnością badawczą kadry, więc wybór albo modułu literaturoznawczego, albo kulturoznawczego i realizowane w nim przedmioty zapewnia możliwość realizacji efektów uczenia się z zakresu literaturoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii”, to już nie można się zgodzić ze stwierdzeniem, iż „W przypadku kierunków interdyscyplinarnych, jakim jest germanistyka, niełatwo zapewnić możliwość uzyskania wszystkich efektów uczenia się. Dotyczy to szczególnie przypadków modułów do wyboru, co widoczne jest np. na studiach 2 stopnia, gdzie studenci zobowiązani są do wyboru trzech z czterech oferowanych modułów zajęć, przy czym jeden z nich, literaturoznawczy lub kulturoznawczy, może nie być zrealizowany”. Takie stwierdzenie nie uwzględnia autonomii Uczelni w zakresie konstruowania programu kształcenia. Tymczasem to Uczelnia ustala przyporządkowanie kierunku do dyscyplin i określa efekty uczenia się, które mają zostać osiągnięte w ramach studiów.

Z uwagi na istotny wpływ problemów wytkniętych w przedmiotowej Uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej na jakość kształcenia na ocenianym kierunku, problemy te trzeba rozwiązać w trybie pilnym, tym bardziej, że w odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia częściowo zadeklarowała szybkie wprowadzenie działań naprawczych, a częściowo ograniczyła się do polemiki. Opóźnienie terminu wizytacji, której celem jest weryfikacja skuteczności już wprowadzonych i wprowadzanych obecnie zmian, jak również skutków zaniechania wprowadzenia koniecznych zmian, nie służy jakości kształcenia.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 2. Nie ma też podstaw do zmiany terminu kolejnej wizytacji.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zasady rekrutacji na studia drugiego stopnia nie zapewniają doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Na studia drugiego stopnia mogą być przyjęci absolwenci studiów wyższych kierunku germanistyka oraz kierunków i specjalności pokrewnych, posiadający umiejętności językowe w zakresie języka niemieckiego zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu C1 ESOKJ. Nie określono przy tym, czy i w jaki sposób taka znajomość języka będzie weryfikowana. Dla absolwentów innych kierunków nie określono z kolei jednoznacznie wymogu znajomości języka niemieckiego na określonym poziomie. Rekrutacja odbywa się wówczas na podstawie wyniku egzaminu pisemnego z zakresu modułów przewidzianych planem studiów pierwszego stopnia kierunku germanistyka. Nie określono jednakże w jednoznaczny i precyzyjny sposób, jaka wiedza, jakie umiejętności oraz kompetencje społeczne są u kandydatów zapewniają osiągnięcie przez nich zakładanych efektów uczenia się dla studiów drugiego stopnia. Uczelnia nie była również w stanie przedstawić przykładowego egzaminu, ponieważ procedura taka nie była do tej pory stosowana. Zasady rekrutacji sformułowane w tak ogólnikowy sposób nie zapewniają kandydatów o kwalifikacjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się wychodząc z fałszywego założenia, że możliwe jest zdobycie lub uzupełnienie kompetencji osiąganych podczas sześciomiesięcznych studiów pierwszego stopnia obejmujących w zaawansowanym stopniu wiedzę w odniesieniu do wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi, stanowiących podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne kierunku w niezdefiniowanym okresie poprzedzającym

proces rekrutacji lub zajęcia w zakresie dyscyplin naukowych objętych programem studiów drugiego stopnia.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia zadeklarowała, że dołączy do zasad rekrutacji zakres zagadnień egzaminu wstępnego dla kandydatów, którzy nie ukończyli studiów germanistycznych lub lingwistycznych pierwszego stopnia, przy czym deklaracja ta nie dotyczy dyscyplin naukowych a nazw kierunków. Rezultaty tych działań możliwe będą do oceny po upływie skróconego okresu oceny pozytywnej.

2. Dla części zajęć nie została zapewniona skuteczna weryfikacja i ocena stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się.

Formalnie dobór metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwia sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się, ale stopień trudności zadań wykonywanych przez studentów nie umożliwia skutecznej oceny osiągnięcia zakładanego celu. W przypadku egzaminu z *praktycznej nauki języka niemieckiego* po pierwszym roku, po którym studenci rozpoczynający studia od poziomu zero powinni osiągnąć taki sam poziom ESOKJ jak studenci rozpoczynający studia ze znajomością języka niemieckiego testy egzaminacyjne dla obu grup zostały zróżnicowane pod względem poziomu trudności i potwierdzają osiągnięcie innych kompetencji, choć egzaminy odbywają się według tego samego schematu: składają się z części pisemnej oraz ustnej i obejmują ocenę opanowania języka niemieckiego w zakresie wszystkich sprawności językowych. W przypadku zajęć *tłumaczenie tekstów administracyjno-prawniczych* prowadzonych w formie wykładu oraz konwersatorium zastosowano tożsame metody weryfikacji, przy odmiennych efektach uczenia się, określonych dla tych form zajęć. Powoduje to z jednej strony, że wybrane efekty weryfikowane są dwukrotnie, a inne nie są weryfikowane w ogóle.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia nie zgodziła się z zawartą w nim diagnozą. Według jej oceny testy nie wykazują różnych poziomów trudności, a jedynie wymagają innego nakładu pracy w niektórych komponentach (praca z tekstem czytany, test gramatyczno-leksykalny). Od kolejnego roku akademickiego Uczelnia planuje jednak opracowywanie wspólnego testu dla grupy ze znajomością języka i od podstaw, aby uniknąć wątpliwości powyższego rodzaju. Rezultaty tych działań możliwe będą do oceny po upływie skróconego okresu oceny pozytywnej.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia wnosi o przesunięcie terminu kolejnego postępowania oceniającego na rok akademicki 2026/2027. Wniosek Uczelni nie odnosi się do meritum zarzutu.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia nie kwestionuje zasadności zarzutów. Prosi natomiast o przesunięcie terminu kolejnej wizytacji na rok akademicki 2026/2027. Z uwagi na istotny wpływ problemów wytkniętych w przedmiotowej Uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej na jakość kształcenia na ocenianym kierunku, problemy te trzeba rozwiązać w trybie pilnym, tym bardziej, że w odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia zadeklarowała szybkie wprowadzenie działań naprawczych. Opóźnienie terminu wizytacji, której celem jest weryfikacja skuteczności już wprowadzonych i wprowadzanych obecnie zmian, nie służy jakości kształcenia.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 3. Nie ma też podstaw do zmiany terminu kolejnej oceny programowej.

W odniesieniu do kryterium 8:

1. Niezgodny z przepisami system przyznawania stypendiów

Proces przyznawania świadczeń dla studentów jest niezgodny z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz wewnętrznym regulaminem Uczelni, ponieważ stypendia przyznawane są dla 10% studentów danego rocznika, a nie dla 10% ogółu studentów danego kierunku.

Uczelnia nie odniosła się do sedna zarzutu, lecz udzieliła niejasnej z punktu widzenia zapisów ustawy odpowiedzi, w której informuje, iż świadczenia dla studentów są kwestią poza regulaminowymi uprawnieniami rady kierunku i wypłacane są na podstawie odpowiedniego zarządzenia rektora.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia wnosi o przesunięcie terminu kolejnego postępowania oceniającego na rok akademicki 2026/2027. Wniosek Uczelni nie odnosi się do meritum zarzutu.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia nie kwestionuje zasadności zarzutów. Prosi natomiast o przesunięcie terminu kolejnej wizytacji na rok akademicki 2026/2027.

Zgodnie z Art. 91, ust. 3. ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) „Stypendium rektora przyznaje się nie więcej niż 10% studentów na określonym kierunku studiów. Jeżeli liczba studentów jest mniejsza niż 10, stypendium rektora może być przyznane 1 studentowi”.

Zgodnie z § 1 ust 7. Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń dla studentów i doktorantów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego (Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 121/2022/2023 Rektora UKW z dnia 27 września 2023 r) „Dotacja przeznaczona na stypendia rektora dla najlepszych studentów, przyznawane w liczbie nie większej niż 10% liczby studentów każdego kierunku studiów prowadzonego w uczelni [...]”.

Tym samym wewnętrzny regulamin Uczelni jest zgodny z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

W zarzucie nie podano źródła informacji o procesie przyznawania stypendiów rektora dla 10% studentów danego rocznika. Uczelnia tej kwestii nie wyjaśniła.

Kwestia niezgodności procesu przyznawania świadczeń dla studentów z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz wewnętrznym regulaminem Uczelni wymaga natychmiastowego wyjaśnienia i skorygowania. Opóźnienie terminu wizytacji, której celem jest weryfikacja skuteczności wprowadzenia działań naprawczych bądź wyjaśniających w tym zakresie, nie służy jakości kształcenia.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 8. Nie ma też podstaw do zmiany terminu kolejnej oceny programowej.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Na kierunku nie działa w pełni uczelniany system zapewniania jakości kształcenia.

W Uczelni zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów, które jednak wobec ocenianego kierunku nie są skuteczne.

Uczelnia nie odniosła się do sedna zarzutu odsyłając do refleksji w częściach odpowiedzi odnoszących się do kryteriów 1-9. Jednocześnie Uczelnia nie podjęła żadnych udokumentowanych działań naprawczych w odniesieniu do zarzutów sformułowanych w kryteriach 1-3.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia wnosi o przesunięcie terminu kolejnego postępowania oceniającego na rok akademicki 2026/2027. Wniosek Uczelni nie odnosi się do meritum zarzutu.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia nie kwestionuje zasadności zarzutów. Prosi natomiast o przesunięcie terminu kolejnej wizytacji na rok akademicki 2026/2027. Z uwagi na istotny wpływ problemów wytkniętych w przedmiotowej Uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej na jakość kształcenia na ocenianym kierunku, problemy te trzeba rozwiązać w trybie pilnym, tym bardziej, że w odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia częściowo zadeklarowała szybkie wprowadzenie działań naprawczych. Opóźnienie terminu wizytacji, której celem jest weryfikacja skuteczności już wprowadzonych i wprowadzanych obecnie zmian, nie służy jakości kształcenia.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 10. Nie ma też podstaw do zmiany terminu kolejnej wizytacji.

Biorąc pod uwagę utrzymanie w mocy oceny „spełnione częściowo” w stosunku do kryteriów: 1, 2, 3, 8 oraz 10, Prezydium PKA stwierdza, iż nie zostały spełnione warunki do zmiany oceny wydanej w uchwale nr 752/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 19 września 2024 r. Konieczność pilnego wprowadzenia zmian nie pozwala na przesunięcie terminu kolejnej wizytacji.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Zaleca się włączenie do koncepcji kształcenia nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikających stąd uwarunkowań;
2. Zaleca się sformułowanie kierunkowych efektów uczenia się w sposób spójny z koncepcją i celami kształcenia i przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych.
3. Zaleca się sformułowanie ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się w sposób wyznaczony właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji.
4. Zaleca się uwzględnienie w ramach ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się wszystkich kompetencji opisanych w Polskiej Ramie Kwalifikacji.
5. Zaleca się sformułowanie efektów uczenia się dla zajęć i grup zajęć w sposób odzwierciedlający specyficzny zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji, które powinny być podczas tych zajęć osiągnięte.
6. Zaleca się sformułowanie efektów uczenia się w sposób umożliwiający stworzenie systemu ich weryfikacji.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Zaleca się zapewnienie zgodności proporcji treści programowych z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych.
2. Zaleca się zapewnienie możliwości uzyskania wszystkich ogólnych efektów uczenia się bez względu na wybraną przez studenta ścieżkę kształcenia.
3. Zaleca się zapewnienie na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów w wymaganym wymiarze punktów ECTS.
4. Zaleca się właściwe oszacowanie nakładu pracy studenta niezbędnego dla osiągnięcia kompetencji językowych wg ESOKJ.
5. Zaleca się zapewnienie zajęć z zakresu dziedziny nauk społecznych w wymaganym wymiarze.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zaleca się sformułowanie selektywnych zasad rekrutacji na studia drugiego stopnia zapewniających dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.
2. Zaleca się zapewnienie skutecznej i porównywalnej weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się.

W odniesieniu do kryterium 8:

1. Prowadzenie procesu przyznawania świadczeń dla studentów zgodnie z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz wewnętrznym regulaminem Uczelni, który reguluje kwestie związane z pomocą materialną.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Zaleca się pełne wdrożenie na kierunku uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia w odniesieniu do oceny i doskonalenia programu studiów.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 2

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazany w § 3.

§ 3

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie oceniające na kierunku germanistyka na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2025/2026.

§ 4

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki,
2. Rektor Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

Uchwała nr 902/2024
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 listopada 2024 r.

---

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej